

ВІСТНИК

СТАНИСЛАВІВСЬКОЇ ЄПАРХІЇ.

Ч. 1/Орд. Справи рікрічно до виконання. Справи, які кождий парох, зглядно завідатель місцевий чи ексигендо, як також кождий самостійний експозит чи експонований сотрудник, має що року пильнувати і виконувати, в слідуєчі:

1) Що року переслати до Еп. Консистоїї найдальше до кінця січня всі копії метрик з попередного року.

2) Таксамо як під 1) переслати звіт зі скарбон церковних.

3) Переслати квести а іменно: а) в день першої неділі посту на фонд милостині дієцезальної (М. Д.), б) в день празника св. Апостолів Петра і Павла на Петрів гріш, в) в день празника Непорочного Зачатя Пр. Д. Марії на катедру в Станиславові. Наколиби хто найдальше до місяця по висше сказаних днях не прислав квести, або не

ср 587

оправдався в случаю неможливости, тоді тратить платню одного місяця на цілі вище сказані.

4) Кожного року на весні і в осені в часі орки має обійти межі парохіяльного поля і переконатися, чи хто не воровався в поле парохіяльне. В данім случаю має постаратися, щоби авульзи були реституовані, хочайби навіть судовою дорогою.

Дійшло до відома Еп. Ординаріату, що в многих місцевостях суть авульза еше з попередних літ, а однак парохі не хотять робити ніяких кроків в цілі відобрання бо бояться коштів. Най знають, що такі парохі обтяжують свою совість, бо з поля ерекціонального не тільки мають тягнути зиски, але й цілости його боронити. Хто з поля користає, має також й тягарі поносити. Що до завідателів будьто місцевих, будьто ехсurrendo, то вони мають донести о всяких авульзах до Еп. Ординаріату і наколи є певність виграня в суді, кошта понесе Еп. Ординаріат, з виїмком случаю, що Еп. Ординаріат відступив даром уживане поля дотичному душпастиреви.

Від Епископского Ординаріату. — Станиславів, дня 4. лютого 1929.

Ч. 1325/IV. Зарядження в часі великого посту 1929 р. В часі сегорічного великого посту належить перестерігати і виконувати зарядження видані в Вістнику з року 1922. Ч. I.—III. стор. 1—3.

Від Епископського Ординаріату. — Станиславів, дня 4. лютого 1929.

Ч. 2/Орд. Розписанне на конкурс посади Архіпресвитера і одного Крилошанина при тут. Капітулі. Сим розписується на конкурс опорожнена посада Архіпресвитера і одного Крилошанина при тут. Капітулі. Кандидати мають внести свої прошення найдалше до 15 березня с. р. і долучити своє curriculum vitae, а передовсім подати досі занимані посади.

Від Епископського Ординаріату. — Станиславів, дня 4. лютого 1929.

Ч. 1326/VII.A Справа контрактів купна-продажи ерекц. ґрунтів. Взиваєся отсим всіх ОО. Душпастирів, котрі продавали ерекц. ґрунта на заплачене давнини, маєткового податку, відбудову церков і парохіяльних будинків і фонд дієцезальний до кінця 1928 р. і до тепер ще не прислали до Еписк. Ординаріату контрактів до потвердження, щоби се зробили найдалше до кінця марта 1929 р. під особистою відповідальністю.

Від Епископського Ординаріату. — Станиславів, дня 4. лютого 1929.

Ч. 1327/VII.A. Справа податків ґрунтових від проданих ерекц. ґрунтів. Еп. Ординаріат взиває отсим всіх ОО. Душпастирів, котрі продали ерекц. ґрунта і віддали їх в уживане купившим, але ще не перевели переінтабуляції в їх хосен, і тому самі оплачують податки, щоби зголосили дотичні ґрунтові парцелі в евіденції катастру ґрунтового при суді повітовім в ціли перенесення обовязку плачення податку на тих, що поле уживають.

Від Епископського Ординаріату. — Станиславів, дня 4. лютого 1929.

Ч. 7426/IV. Справа обовязуючого числа годин науки релігії в школах. Секретар Епископату Польщі в Варшаві прислав до Епископського Ординаріату під днем 2. листопада 1928 р. Ч. 885/28 отсе письмо:

„Виконуючи ухвалу Комісії Правної Епископату з дня 19. жовтня 1928 р. маю честь переслати Вашій Ексцеленції повідомленне що до обовязуючого числа годин науки релігії в поодиноких родах шкіл.

І так тижнево:

а) В вселюдних школах Конґресівки і Мало-польщі повинні бути по дві години в кожній клясі, отже в школах 7-мо клясових годин 14, в 6 ти клясових год. 12, в 5 ти клясових год. 10, в 4-ро клясових год. 8, в 3-и клясових год. 6. в 2-о клясових год. 4 і в одноклясових годин 2.

1 юнєм 1929

В Великопольщі і на Поморю в кожній класі повинно бути по 4 години відповідно до зарядження Міністерства В. Р. і О. П. з дня 14. марта 1921 виданого до Кураторів тих округів в отсих словах:

„З причини підношених в тамошній пресі і на публичних зборах побоювань, що при впровадженню нормальних наукових плянів в вселюдних школах мав бути обнижене через Міністерство число годин науки релігії в вселюдних школах на території б. Дільниці Пруської в стосунку до теперішнього числа годин тої науки, Міністерство повідомляє Пана, що не видить перешкоди против позіставленню дотихчасового числа годин науки релігії навіть по впровадженню нової організації шкільництва і нових розкладів науки в тамошних школах. В случаю появи поголосок і припущень так в пресі як і деінде, суперечних з нинішнім завідомленням, уповажнявся Пана Куратора до оголошеня урядового спростовання“.

б) В школах середних загально образуючих:

В Конгресівці і Малопольщі по 2. години в кожній класі, в Великопольщі і на Поморю в класі I-шій 3. год. в класах II.—VIII. по 2. години.

в) В семінаріях учительських:

в Конгресівці і в Малопольщі на курсі I-ім 3 години, на курсах II.—V. по 2 години.

В Великопольщі і на Поморю стілько годин, скілько було за часів окупації прускої.

Третя година для курсу I-ого для Конгресівки і Малопольщі зістала придана розпорядженням Міністерства В. Р. і О. П. з дня 30. мая 1926. (Дн. Уряд. Міністр. В. Р. і О. П. з 1926 р. Ч. 10. поз. 116.)

г) В школах фахових:

1. В школах агротехнічних (рільничі, лісні, огородничі) на курсі I-ім 2 год., на курсі II ім 2 год. і на курсі III ім 2 год.

2. в школах гандльових (дволітних і трьохлітних) в класі I.—III. по 2 години.

3. в ліцеях гандльових на курсах I.—II. по 1. год.

4. в школах фахових женських в школах низших на I. курсі 2. години, на II.—III. курсі по 1. годині, в школах промислових жіночих на I. курсі 2 години, на II.— III. курсі по 1 годині, деякі школи фахові женські мають курс вступний з обов'язучим числом двох годин для науки релігії.

5. в семінаріях учительок ремесл, на курсах I.—II. по 1-й годині, курс III. яко технічно фаховий, науки релігії не має

6. в семінаріях господарських, на курсах I.—II. по 1-й годині, на курсі III. яко технічно фахові науки релігії нема.

7. в семінаріях для інструкторок, на курсах I.—II. по одній годині, на курсі III. яко технічно фаховім релігії нема.

Школи технічно-промислові мужеські:

8. в школах технічних середних на курсах I.—III. по одній годині, на курсі IV. яко технічно-фаховім релігії нема.

9. в школах ремісничо-промислових, в класах I.—II. по одній годині, в класі III. яко технічно-фаховій релігії нема.

10. в школах дообразуючих (доповняючих) (для термінаторів) для хлопців по 1½ години тижнево з розкладом на три літа, для дівчат по 2 години тижнево з розкладом на три літа.

В звязи з повисшим виказом службодружно пригадую, що параграф 3. обіжника Міністра В. Р. і О. П. з дня 9. грудня 1926 подав:

„Число годин і плян католицької релігії усталює Міністер В. Р. і О. П. в порозумінню з компетентними церковними Владами“.

Тому, що в деяких дієцезіях влади низші шкільні зменшують число годин науки релігії без порозуміння з Ординаріатом, має Секретар Епископату відповідно до ухвали Комісії Правної Епископату звернутися з тим до Міністерства В. Р. і О. П.

В тій ціли службодружго прошу Вашої Ексцеленції
если в Єго Дієцезії були такі случаї, о ласкаве подане
мені близших даних.“

Повисше подаєся до відома Всч. ОО. Катехитам
і Душпастирям Катехитам.

Від Епископського Ординаріату. — Станиславів,
дня 21. грудня 1928.

Ч. 8425 IV. Порученє книжечки п.: з. „У невидимій
сіті“. Н. вкладом Видавництва „Д. бра Книжка“ вийшла
в році 1929 у Львові книжечка п. з. „У невидимій сіті“.
Тоту книжочку дуже горячо поручає я яку таку, що
освітлює актуальні і пекучі справи, в вказаним розши-
рювати вї між народом.

Від Епископського Ординаріату. — Станиславів, дня
26. грудня 1928.

Ч. 6498 III. Справа плчення асекураційних премій. „За-
гальне Заведенє Взаїмних Обезпечень в Варшаві п. в.
мом з д. 15/10. 1928 р. ч. 8368 зверулося до Еп. Ордина-
ріату з зажалонєм, що багато парохів залягає з плчен-
єм премій за обезпеченє від огня церков і будинків па-
рохіяльних.

Взивався роте душпастирів, щоби для оминеня
страт, які можуть повстати через се по спаленню згада-
них будинків, залеглі премії заплатили, а слідуючі пре-
мії точно в своїм часі уплачували“.

Від Епископського Ординаріату. — Станиславів, дня
14. грудня 1928.

Ч. 6649/IX В справі „Петрового гроша“, зібраного
в Станиславівській дієцезії. „Nuntiatura Apostolica Poloniae.
Nr. 2280. Ego infrascriptus testor, hanc, Nuntiaturam Apostoli-
cam recepisse ab Ill.-mo ac Reverendissimo Domino Gregorio
Chomyszyn, Ep scopo Stanislao politico, summam Aureorum Po-
lonorum 4200,50 necnon Dollarium 5 == ad Stipen Petrianam
destinatam. In quorum fidem, etc. Varsaviae, die vigesima prima
mensis Octobris, Anno millesimo nongentesimo vigesimo octavo.

† *Fr. Marmaggi*, Archiepiscopus Hadrianopolitanus Nuntius Apostolicus.

Повисше подався до відомости Всеч. Духовенства.
Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів,
дня 31. січня 1929.

Ч. 816/IV. Порученя інженера п. Ілька Поповича яко землеміра. П. Ілька Поповича, порученого у Вістнику в 1926 р. тільки як інженера будівництва, поручається еще як присяжного землеміра з правом виконуваня землемірних робіт в цілій Державі. Канцелярія єго находиться в Станиславові при ул. Липовій ч. 53.

П. Попович виконує ріжні поміри теренові, ґрунтових наділів і сцїлення ґрунтів; поміри лісових спільнот; провірюваня, вирівнуваня, означуваня та регульованя границь; проєкти і перепроваджуваня на ґрунті технічних проєктів, поділу парцель, пляни, мапи, копії з катастральних мап, обчисленя поверхні; пляни для контрактів, для розділу співвласности для ґрунтових процесів; провірює неточні виміри, обчисленя, пляни і уділює порад у всіх технічно-помірових справах.

Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів, дня 1. лютого 1929.

Ч. 495/IV. В справі о. А. Пелипенка. Єписк. Курія лат. обр. в Луцку прислала сюда письмо п. дн. 21. XII. 1928 Ч. 6248., в яким повідомляє, що після отриманих інформацій, о. Алексей Пелипенко схід. обр. належачий до Луцкої дієцезії, звертався до деяких осіб, церковних інституцій, до монастирів, з просьбою о достарченє єму богослужєбних стипендій.

Позаяк по мисли приписів канонічного Права (гл. к. 838—844) є пожаданим, щоби богослужєбні стипендії уділялися за посередництвом дієцезальної Влади, тому Єписк. Ординаріат поручав отсим ВЧ. Духовенству предложити сюда докладну інформацію, чи, в якій скількості, коли і хто уділив реченому священникови богослужєбні стипендії.

То поручене належить виконати також в случаях, више реченої просьби зі сторони якогобудь иншого священника.

Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів, дня 30. січня 1929.

Ч. 645/IV. Заборона священникам курити перед Службою Божою і св. Причастєм. Під днем 5. II. 1924 Ч. 332/II. Єпископська Консистерія видала і у Вістнику (гл. Рік 1924 Ч. I.—IV. стор. 4.) оголосила отсе рішення: „Заборона священникам курити перед Службою Божою“. З огляду, що вірні гіршаться, коли видять, або знають, що священник курить тютюн перед Службою Божою, тому строго забороняєся всім священникам курити тютюн перед Службою Божою. Заборона ся має тим більше місце, що деякі вірні уважають за провину, всли курять перед вислуханєм Служби Божої, тим більше перед св. Причастєм ніхто з них не важиться курити.“

Ту заборону Єписк. Ординаріят всім священникам отсим пригадує і до перестерігання її під загрозою церковної кари зобов'язує.

Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів, дня 6. лютого 1929.

ХРОНІКА.

Рукополаганя: Ч. 8427. Николай Баницкий отримав низші чини 18/6 1926, діяконат 20/6. 1926, Пресвитерат 23/12 1928.

Інституції на парохії: Ч.6487/I. о. Володимир Величковський на Яблонів, дек. Гусятинського, 17. жовтня 1928 р.

Іменованя: Ч. 8713/I. о. Юстин Гірняк, парох в Ямниці, іменованій референтом Єпископської Консистерії грамотою в дня 31. грудня 1928.

Ч. 566/I. о. Августин Арсенич, парох в Пістини, іменованій Містодеканом деканату Пістинського дня 18. січня 1929 р.

Ч. 312/І. о. Йоан Лупшинський, парох в Товстень-
кім, іменованій Духовником Гусятинського деканату.

Ч. 312/І. о. Анатоль Малиновський, парох в Чаба-
рівці, іменованій Містодеканом Гусятинського деканату.

Відзначеня: Ч. 312/І. о. Йоан Лупшинський, парох
в Товстенькім, отримав право уживаня при реверенді
пелерини і рукавків.

Ч. 213/І. о. Анатоль Малиновський, парох в Чаба-
рівці, отримав право уживаня при реверенді пелерини
і рукавків.

Ч. 312/І. о. Николай Бутковський, парох в Шидлівцях,
отримав грамсту похвальну за ревну душпастирську
працю.

Упокоїлися: Ч. 7318/І. о. Андрей Поповський, парох
в Струпкові 15. падолиста 1928.

Ч. 434/І. о. Козоровский Володимир, парох Город-
ниці, дек. Гусятинського, 9. січня 1929 р.

Від Єпископскої Консистерії.

Станиславів, дня 1-го лютого 1929 р.

о. Теодор Паливода
канцлер.

Рік 1929.

Ч. IV.—IX.

Квітень, Май, Червень, Липень, Серпень, Вересень.

ВІСТНИК

СТАНИСЛАВІВСЬКОЇ ЕПАРХІЇ.

АНДРЕЙ ШЕПТИЦЬКИЙ

Божою Милостю і Благословенням св. Апостольського Престола Митрополит Галицький, Архієпископ Львівський, Єпископ Каменця Подільського.

ГРИГОРІЙ ХОМИШИН

Божою Милостю і Благословенням св. Апостольського Престола Єпископ Станиславівський.

ДІОНІЗІЙ НІЯРАДІ

Божою Милостю і Благословенням св. Апостольського Престола Єпископ Крижевацький.

ЙОСАФАТ КОЦИЛОВСЬКИЙ

Божою Милостю і Благословенням св. Апостольського Престола Єпископ Перемиський, Самбірський і Сяніцький.

ПЕТРО ГЕБЕЙ

Божою Милостю і Благословенням св. Апостольського
Престола Єпископ Мункачівський.

ГРИГОРІЙ ЛАКОТА

Божою Милостю і Благословенням св. Апостольського
Престола Єпископ Данійський і Пом. Перемиський.

ПАВЛО ГОЙДИЧ

Божою Милостю і Благословенням св. Апостольського
Престола Єпископ Пряшівський.

Всечесному Духовенству і Вірним
Божий мир і Архірейське благословення.

Як милосерний Бог дозволить, збереться в сім році греко-кат. Єпископат Галичини, Підкарпаття, Сполучених Держав, Канади і Югославії у вічному місті-Римі на свою спільну нараду і при тій нагоді в імені своїм і своїх вірних зложить найщиріші бажання спільному Вітцеві вітців, верховному Пастиреві всіх пастирів, непомильному Учителеві всіх христ'ян, видимому Голові Церкви, Намісникови Ісуса Христа на сім світі, Папі Пію XI. з нагоди його 50-літнього священничого Ювілею. Сего року 20. грудня скінчить Святійший Отець повних 50. літ свої священничої служби.

Пятьдесять літ у священничій службі, це рідка слава у людським життю. Пятьдесять літ у Божій святині і при Божім престолі, це велике благословення Боже, як для Ювілята, так й тих, що їх Бог Йому повірив.

Длятого цілий католицький світ приготавляється, щоби як найторжественнішим способом прославити Ювілей спільного Батька цілої вселенної, Папи Пія XI. — До того торжества прилучуємося й ми, найчисленніші представники східної кат. Церкви, щоби разом з 300. міліонами других католиків оказати свою горячу і ніжну синівську любов до Намісника Христового на цім світі Папи Пія XI.

Ми гр. кат. Єпископи, бажаємо з особливим почитанням поклонитися Тому, котрому майже перед двома тисячами літ у особі св. Петра Христос Цар сказав: „Ти єси Петро і на сій скалі збудую мою Церкву і ворота пекольні не переможуть її“ (Мат. 16. 18).

Ми бажаємо, щоби всі разом приступили до Сего, що розсівав по світі світло, ширить чесноти і святість та обновляв світ в Христі Господі.

Ми хочемо в цих важких для нас часах стати ближше Него, по приміру великих наших предків Ізидора, св. Йосафата, великого Венямина Рутського, Потія і других, та звязатися з ним так кріпко, щоби ніяка ворожа сила, ані сама смерть не змогла нас від Него відорвати.

Хочемо видіти того Керманича, що кермує Божою Церквою, не тільки в часі красної погоди, але й серед нагальних вітрів й бурі, що спокійно стоїть при кермі, — хоч морські філі грізно підносяться.

А Вам, Преподобні Отці й дорогі в Христі Браття, пишемо це наше спільне послання, та взиваємо вас разом з нами почитати і любити вселенського Архієрея Папу Пія XI, бо Він є по Божій волі тою скалою, що її сам Господь поставив серед морської глибини цього світа, о яку розбиваються усі філі розбішеного моря.

А тепер найдорожші в Христі, вислухайте найперше цього: ким є Папа Римський у Христовій Церкві, а відтак кілька слів про життя і діяльність нашого Ювілята.

I.

Ким є Папа Римський у Христовій Церкві?

Св. віра вчить нас, 1) що кождий законно вибраний Єпископ римський є видимим Намісником Ісуса Христа на цім світі, — 2) що Він є спільним батьком всіх духовних пастирів і вірних, — 3) що Він є верховним і непомильним вчителем всіх християн.

I. Папа Римський є Намісником Ісуса Христа на тім світі.

Було це по хрещенню Христа Господа у ріці Йордані. Там небо засвідчило про божество Христа Господа, а в імені всіх людей св. Йоан Предтеча вказав пальцем на Него, говорячи: „Се Агнець Божий, що бере гріхи світа“. (Йо. 1. 19).

Господь Ісус Христос ще не мав тоді учеників. Перші, що прийшли до Него, це були ученики Йоана Хрестителя: Йоан і Андрей. Невинність Йоанова і радість Андрея звернули на себе особлившу увагу Христа Господа. Та коли Андрей привів до Ісуса свого брата Симона, то Христос поглянувши на нього сказав: „Ти вси Симон, син Йони; ти назвешся Кифа, що значить Петро“. (Йо. 1. 42.).

Що означає той особливший погляд Христа Господа на Симона? що означають висказані слова? Господь Ісус Христос в тім часі не дивився на Симона, як на простого галилейського рибака, але його око бачило в нім „Петра“-скалу, на котрій постановив збудувати свою Церкву. Христос Господь в тім часі бачив в Петрі усіх його наслідників, що мали бути разом з ним підвалиною його Церкви до кінця світа.

Те, що Спаситель при тій нагоді предсказав Симону, точнійше означив перед мурами міста Кесарії Филипової, коли його Симон по Божім натхненню признав: Христом, Сином Бога живого. Тоді то Спаситель відповів голосом, що прогомнів як звук вовнних труб по всіх сторонах світа, і буде звучати через всі часи, аж до кінця світа: „Ти вси Петро і на сій скалі збудую мою церкву і ворота невольні не переможуть її. І дам тобі ключі царства небесного і що звяжеш на землі, буде звязане на небесах, а що розвяжеш на землі буде розвязане на небесах“. (Мат. 16. 18. 19.).

Божественний Спаситель добре знав, скільки терпимуть від злого духа і його помічників Петро і його наслідники як раз для того, що вони є основою його Церкви і ключниками небесного царства. Він про це більше разів говорив й на те приготував.

Але по установленню Найсв. Тайни Евхаристії перед своєю пращальною Архієрейською молитвою, так сказав Симонови Петрови: „Симоне, се сатана зажадав просівати вас як пшеницю; та я молився за тебе, щоби не ослабла твоя віра, а ти колись, навернувшись, утверджує своїх братів“. (Лук. 22, 31, 32).

Що божественний Спаситель при першій стрічі зі Симоном предсказав, що при Кесарії Филиповій обіцяв то по своїм воскресенню виповнив. А було це так: коли Ісус Христос третій раз по своїм воскресенню явився ученикам при озері ґенезаретським, особливим способом знова поглянув на Симона-Петра й так його спитав: „Симоне Йонин любиш мене більше, чим ті? Сказав йому: Так Господи, ти знавш, що люблю Тебе. Сказав йому: Паси ягнята мої. Сказав йому знов в друге: Симоне Йонин, чи любиш мене? Сказав йому: Так, Господи, ти знавш, що люблю Тебе. Сказав йому: Паси вівці мої. Сказав втретє: Симоне Йонин, чи любиш мене? Засумував Петро, що сказав йому втретє: чи любиш мене? і сказав йому: Господи, ти все знавш; ти знавш, що люблю Тебе. Сказав йому Ісус: Паси вівці мої“. (Йо. 21, 15—17).

Коли перший раз Симон-Петро заявив любов Христові Господеві, передав йому Ісус Христос власть пасти ягнята його. Коли другий і третій раз визнав свою любов, передав йому Христос-Цар власть пасти й вівці його. Тоді предсказав йому, що його чекає у життю, словами: „Коли ти був молодший, опоясувався вси і ходив, куди хотів. Колиж постарієшся, простягнеш свої руки і інші тебе опояшуть і поведуть, куди не схочеш“. (Йо. 21, 18).

Цим торжественним способом передав Христос-Цар Петрови, а у нїм й Його наслідникам, власть пасти ціле своє стадо, всі ягнята й всі вівці, а то значить, що св. Петро і його наслідники мають право й обовязок кермувати й правити всіми настоятелями і вірними Христової Церкви. А це не в нічо инше, як бути Намісниками Христа Господа у Його св. Церкві.

З наведених слів св. Письма ясно слідує, що св.

Петро заступав Христа Господа, що по своїм вознесенню в невидимим головою своєї Церкви, що св. Петро прийняв ключі небесного царства, що св. Петро дістав запевнення, що його віра ніколи не ослабне, а він має обов'язок утверджувати своїх братів у вірі, що св. Петро дістав владу й обов'язок пастирської служби над цілою Христовою Церквою.

А що церква Христова є видимим товариством, котре має тревати по всі часи аж до кінця світа „і се я з вами по всі дні до кінця віків“. (Мат, 28, 20), то з того ясно слідує, що вона аж до кінця світа мусить мати свого видимого голову.

Св. Петро управляв Христовою Церквою до своєї смерті, як римський Єпископ. Він помер 29. червня 67 р.

Кожний законний римський Єпископ є наслідником св. Петра на його Єпископським престолі, отже й наслідником у його єпископській власті. Тим самим кожний римський Єпископ має у Христовій Церкві ту саму владу, яку мав св. Петро, як Єпископ римський. Тому не диво, що великий мученик св. Ігнатій Богоносець, ученик св. Йоана Богослова проваджений в Антіохії через малу Азію до Риму, де мав бути кинений на жир диким звірам, витав римську християнську громаду як ту, що в „настоятелькою союза любви“ ц. в. всего християнства. З його голосом крови лучаться голоси й свідочтва св. Іренея з Галії, Тертуліяна, Орігена й Кипріяна з півн. Африки, Полікарпа і товаришів з мал. Азії, голоси всіх християнських громад, безчисленних християнських мучеників, всіх других святителів цілої історії християнства. Святу правду: „Ти є Петро, на сім камені збудую церкву мою“, визнають і боронять велитні християнського Сходу і Заходу від апостольських аж до часів наших великих славянських апостолів Кирила і Методія, до часів найбільшого оборонця католицької віри, на сході св. Теодора Студита, та св. свщм. Йосафата, аж до найновіщих часів, до нинішнього дня.

Ту правду визнаємо й ми, гр. кат. Єпископи, разом з всіми нашими вірними в пропам'ятний день золотого Ювілею священства нинішнього Папи Пія XI. і призна-

емо, що він по волі й постановам Христа Господа є видимим головою його св. Церкви і як такий має власть продовжати і увіковічнювати між вірними Христову Службу і Його Боже діло.

2. Папа римський є спільним батьком всіх духовних пастирів і вірних.

Римський Єпископ є нашим вітцем, бо Він видимий голова великої Христової родини. По постановам Господа нашого Ісуса Христа, має він верховну власть над цілим скарбом ласк зложених у св. Церкві, бо він ключник небесного царства. Головна задача видимої власти у Христовій Церкві є в тім, щоби нашим душам уділити надприродного життя, його розвивати, утверджувати і заховувати до кінця. Се є головною причиною, що цілий християнський світ від найдавніших часів називає римського Єпископа „Папою“ ц. є. Отцем. З цієї причини слушно називаємо духовним вітцем кожного священика, котрий уділяє св. Тайни, а через це надприродне життя ласки. Але священик може ту свою духовну службу справувати тільки по власти, яку дістав від Єпископа, отже Єпископ є висшим духовним вітцем всіх священиків й вірних в Епархії. Знова Єпископів наставляє Папа й тільки здинені з Папою Єпископи можуть правно виповнювати свою духовну власть у Христовій Церкві. Тому Папа як верховний Настоятель Церкви Христової є вітцем всіх Єпископів, священиків і всіх вірних. Тому слушно називаємо його Вітцем вітців.

Св. Теодор Студит в своїм листі до Папи Льва і Пасхалія так говорить про римського Єпископа: „Верховний Отець вітців, найперший між всіми первосвящениками, божественний первоначальник, перший наш апостольський голова, архипастир цілої піднебесної церкви, від Бога определений вожд всіх“.

3. Папа Римський верховний і непомильний учитель всіх християн.

Кождй законний римський Єпископ в особі св. Петра дістав власть й обовязок від Ісуса Христа пасти вівці й ягнята його св. Церкви, дістав власть й обовязок утвержувати своїх братів у вірі. З того слідує, що вселенський Архієрей римський є непомильним учителем св. віри, коли як верховний учитель й пастир св. Церкви опреділює правди віри й моралі. То наука св. Церкви. Так вірили й навчали від перших часів християнства всі учителі Церкви; як св. Іриней, св. Кипріян та св. Василій, що у своїм 92. листі разом з 32. Єпископами пише до римської Церкви „що Вона заслугує на найбільший подив, бо її Господь дав те, що вона може розрізняти правду від неправди і проповідувати віру Отців без всякого відхилення (додатків)“!

Так вірив й визнавав св. Кирило Аляксандрійський († 444 р.) котрий називає римського Єпископа „віродостойним свідком правди“. Так вірили й навчали всі великі Отці християнського Сходу і Заходу.

Віру християнського Сходу перед самим розколом прекрасно визнавав та навчав словом й письмом наш великий подвижник і Святитель Теодор Студит, який пише: „що Римська столиця від початку є жерелом правди, що в неї належить глядіти непомильного рішення що до віри, „що Римський Папа є вселенським верховним світильником“, Ключником Євангелія й небесного царства, „що він має власть вселенського собора і є корифейом, і що хто від него відорваний, є відорваний від Христа, та що Папа є „Петром“ й без нього не можуть Єпископи відправляти законного собору. Римській столиці Христос Господь передав ключі віри й вона Богом збудована твердиня, прибіжище і спасення; вона проти ложновірних бур спокійна й забезпечена пристань всемірної Церкви; вона голова всіх Церков, хто з нею не злучений, той не є у лучности з Христом“.

Маючи те все перед очима, історію всіх віків Христової Церкви, свідоцтва вселенських соборів, особливо Ефеського, Халкидонського, Ліонського, Флоринтійського й Ватиканського, ідучи за приміром великих святителів нашої Церкви св. Йосафата, Венямина Рутського й др., по прикладу безчисленних мучеників св. зєдинення, з нагоди Ювілею вселенського Архієрея Пія XI. і ми Епископи гр. кат. обряду разом з нашими вірними кличемо: за віру католицьку за Намісника Христового і ми готові при помочи Божої ласки всьо жертвувати, щоби як найтісніше звязати цілий Схід зі скалою, на якій Христос Господь збудував свою Церков.

II.

Папа Пії XI.

Боже Провидіння дало нам у тих тяжких часах такого вселенського Архієрея, якого вимагають наші часи.

Теперішній Папа Пії XI. уродився 31. мая 1857 р. у місточку Десійо, недалеко Міляно. Імя вітця було Франціск, а матери Терезія. При хрещенню дістав імя Ахиль. Гімназійні науки скінчив як питомець архієпископської семинарії в Монці, а богословські найперше у Міляно, а відтак в Римі на Григоріянськїм Університеті, де осягнув докторат філософії, права й богословя. Дня 20. грудня 1879 р., був рукоположений на священика а 21-ого відправив першу Службу Божу в церкві св. Карла Боромейського в Римі. По скінченню богословських студій був назначений сотрудником в Міляно, пізнійше професором богословя. Від 1888 р. став урядником славної бібліотеки в Міляно, котру оснували св. Карло Боромейський і Фридрих Боромейський. Там при наукових працях перебув до 1914 р. коли то Папа Пії X. покликав його до Ватиканської бібліотеки. Тут отворилося для него ще ширше поле праці. Як префект Амврозіянської і Ватиканської бібліотеки звидів цілу полудневу й західну Европу. По 4-ох роках праці у Ватиканській бібліо-

теці, післало його Боже Провидіння на північ і схід Європи. В 1918 р. назначено його Апостольським Візитатором а 1919 р. Нунцієм в Польщі. Вже по двох роках був поставлений Архієпископом і Кардиналом в Міляно, щоби мав нагоду заізнатися з обовязками Єпископа, щоби пізнійше як Єпископ Єпископів міг успішно провадити цілий християнський світ. На столиці св. Амвровія за короткий час здобув собі імя великого Єпископа. В тім часі отворив католицький університет, який посвятив Найсолодшому Серцю Ісуса, бо воно є жерелом зєднання Божого і людського життя, за котрим зітхає кожде сотворіння й до якого зміряє, щоби зєдинитися зі своїм Сотворителем. (З бесіди при посвяченню університету).

Дня 6. лютого 1922 р. кардинал Ратті був вибраний Єпископом Римським і прибрав імя Пія XI. — Дня 12. лютого відбулася коронація в церкві св. Петра і він по раз перший по довгих літах уділив благословення Римови і цілому світові.

У першім своїм посланню („Ubi arcano Dei“) вибирає собі ключ: „Христовий Мир у Христовім Царстві“. Він є Апостолом Божої любови, котру ділами й словами пропагує. Його престол є прибіжищем для всіх, як володарів держав, так й найбіднійших скитальців, що в часі всесвітньої війни стратили все своє майно.

Минуло ледви 6 літ від коли Папа Пій XI. засів на престолі св. Петра, а довершив вже таких діл, що остануть тревалими памятниками в Христовій Церкві. Всім добре знана його праця в часі ювілейного року, праця місійної вистави, великі старання о місії в світі, заведення нового празника Христа-Царя і його праця коло поширення католицької акції на цілий світ. Він кличе до праці у винограді Божім всіх католицьких мірян, мущин й женщин, щоби під проводом Церкви працювали над поширенням Євангелія Христа-Царя. Його серцю є мила особливо ідея зєднання з Христовою Церквою всіх незєдинених. Як правий господар кличе на гостину Христової любови всіх незєдинених словами: „Приходіть, бо вже все готове“. (Лук. 14, 17)

Папа Пії XI. є особою повною живої віри, неструженою в праці, неустрашимою у проповіданню вічних правд, він є повний доброти й любови до всіх, але разом повний рішучости й відваги у кермуванні Христовою Церквою. Його душа переповнена Божим страхом, але не знає страху перед людським зглядом. У нього велике уповання на Бога й тому ніколи не упадає на дусі. Цілий день посвячує молитві й праці, а крім того ще велику часть ночі. Та сильна душа перебуває у здоровім й сильнім тілі.

Папа Пії XI. справді великий Папа. Він своїм життям світить цілому світові. Не тільки католики, але й найбільші противники дивляться на него з найбільшим почитанням. За час його Понтифікату, св. віра проповідується по всіх сторонах світа й утверджується.

Звиваємо Вас Преподобні Отці і дорогі в Христі Браття, щоби Ви горячо молилися за святійшого вселенського Архієрея Пія XI. в часі цілого ювілейного року, як то робили перші христіяни, коли молилися за першого Папу св. Петра. Св. Письмо каже, що благословення вітця будує дома дітям. Горячо бажаємо, щоби благословення нашого найвисшого духовного вітця збудувало й нашій Церкві на сході й нашому народови красшу будучність.

Для звеличання цього Світлого Ювілею в нашім народі, скріплення католицького духа й піднесення радости постановляємо слідуєче:

1. Ювілей має зачатися у всіх наших Епархіях на празник св. верховних Апостолів Петра і Павла. Отці душпастирі най прочитають це послання з многолітствієм св. Отцю при кінци Літургії в найблизщу неділю по прочитаню.

Закінчення Ювілею має відбутися на празник Непорочного Зачаття з благодарственною Службою Божою.

2. Наші установи хай звеличуть той Ювілей відповідними святочними академіями.

3. Через цілий час тревання Ювілею священники мають брати на Сугубій ектенії зі Служби за Умирення Церков по 2 прошення.

4. Парохи нехай стараються в тім році урядити як найбільше місій.

Благодать Господа Нашого Ісуса Христа і любов Бога Отця і причастя св. Духа най буде зі всіми вами.

† Андрей,
Митрополит.

† Йосафат,
Епископ.

† Григорій,
Епископ.

† Петро,
Епископ.

† Павло,
Епископ.

† Діонізій,
Епископ,

† Григорій,
Епископ-Пом.

Подяка.

З нагоди двадцятьпятьлітнього ювілею мого Епископства я отримав таке число телеграм і письм з жоланьями від Всеч. Духовенства і вірних, що мені майже неможливо осібно всім відповісти та подякувати. Тому ось сею дорогою я складаю мою горячу подяку всім Душпастирям і Вірним, котрі зволили на мене пам'ятати в тій так важній для мене хвилі, а еще більше, що зволили відправляти Богослуження а вірні принимати св. Тайни. А найбільше мене порушило що в многих місцевостий також шкільні діти прислали мені свої желання з своїми підписами та з своїми духовними жертвами. За сю доброту і жичливість най Христос винагородить сторицею, а Пр. Діва Марія Непорочно Зачата, як Покровителька сеї Дівцевії най возьме в свій покров і опікуєся в кождій хвилі і на кождім кроці.

При сій нагоді подаю до відома, що будучи в Римі я відправив дві Служби Божі на гробі св. Петра і Павла, а іменно дня 2. липня в церкві св. Петра а 3. липня в церкві св. Павла. Ті дві Служби Божі я відправив за

Клир і Вірних Станиславівської Дієцезії, а з осібна за тих Душпастирів і Вірних, котрі зволили на мене пам'ятати в хвилі ювілею і за мене молитися.

Най Христос всіх благословить, потішає і спомагає, а як задаток благословення Божого уділяю також мов архірейске благословенне.

(Всьо повисше належить в найблизшу неділю з амвони вірним оголосити).

Станиславів, дня 15. липня 1929 р.

† Григорій
Епископ.

Ч. 2792/І. В справі креовання душпастирских посад. В послідних роках немов яка пошесть множаться від вірних з многих прилучених церквей, чи присілків домагання, нераз напрасні а навіть з погрозами, щоби приділити їм осібного священика і креувати самостійне душпастирство. При тім всім не хотять самі понести коштів, але домагаються, щоби ужито ерекціональне поле. Вони не зважають, звідки взяти платню для священика і чи є достаточне число священиків в дієцезії, щоби мож всюди до їх вподоби дати осібного священика. Вони не здають собі справи, кільки то треба науки, труду і коштів, щоби стати священиком. Чейже священик не є звичайний слуга щоби його можна мати на кожде замовлене і коли хочеся. Та коби хоть ті домагання походили з ревности о добро духовне та спасенне душ, а то звичайно тільки для вигоди, а відтак щоби могли братачі церковні господарити в церкві, розпоряджувати до вподоби церковним грошем, а нераз і доскулювати та визивати священика, коли щось людям не подобася. Наші вірні вміють скорш писати на священиків, навіть очернювати в газетах, але шанувати священика, його слухати, молитися за священиків і о покликанє священиків, се велика у нас рідкість.

Супроти того подавсє до відома, що нові осібні посади душпастирскі можуть бути установлювані, наколи

1) Правительство виасигнує платню для будучого душпастиря; 2) коли громада сама вивінує самостійне душпастирство власним полем і збудує мешкане для священика і всі потрібні будинки; 3) наколи згодиться парох матричної церкви як також патрон і комітет а 4) що найважнійше, коли буде достаточне число священиків, щоби можна приділити осібно священика до нової душпастирської посади.

Се всьо повисше належить вірним з амвони при найблизшій нагоді оголосити.

Від Епископского Ординаріату. — Станиславів, дня 15. липня 1929.

Ч. 3656/II. Уживанє мясних страв в торжественні свята. Подався до відомости Всеч. Духовенства слідує: На пропієне Еп. Ординаріату дозволила Столиця Апост. рішенем з 10. мая 1029. Ч. 647/28 уживати мясних страв в свята, коли ті свята припадають в дні, в яких обовязує повздержність від мяса з тим, що в такім случаю належить здержатися від мяса в день попереджающий свято т. в. в навечеріє свята а в сам день святочный можуть уживати мясних страв.

Повисше рішене належить оголосити вірним.

Від Епископского Ординаріату. — Станиславів, дня 27. липня 1929.

Ч. 1677/IX. Подяка за „Петрів гріш“. *Segreteria di Stato di Sua Santita Dal Vaticano, die 31. Januarii 1929. Nr. 77055 Da Citarsi Nella Risposta. Illme ac Revme Domine. Pietas tua, cleri populique istius dioecesis erga Beatissimum Patrem egregie enituit in Petriana stipe Zl. 4200 et dol. 5, quam ipse, per Apostolicum Nuntium, nuper misisti offerendam.*

Vix dixerim quam paterno gratoque animo Augustus Pontifex acceperit novum hoc singulare dilectionis argumentum studiumque in relevandis Apostolicae Sedis necessitatibus, temporum acerbitate auctis. Dum vero pro huiusmodi caritatis officio plurimas gratias persolvit, uberrima tibi necnon piis obla-

toribus caelestia munera a bonorum omnium Largitore precatur. Atque amorem filiorum paterna dilectione vicissim rependens, Sanctitas Sua Apostolicam Benedictionem Amplitudini Tuae, clero populoque tuae vigilantiae commisso peramanter in Domino impertit.

Haec dum tibi libenter renuntio, sensus existimationis maximae in te meae confirmo, meque profiteor.

Amplitudini Tuae addictissimum P. Card. Garparri.

Illmo ac Revmo Domino Dno. Gregorio Chomyszyn Episcopo Stanislaoopolit. Ruthenorum.

Повисше подаєся до відомости Всеч. Духовенства, додатково до оголошення в Вістнику Епархіяльнім Ч. I—III за січень, березень 1929 р. стор. 6.

Від Єпископского Ординаріату. — Станиславів, дня 26. лютого 1929.

Ч. 4524/IV. Справа вписування до лекційних дневників науки гр. кат. релігії. Отсим подаєся до відома, що на письмо Єписк. Ординаріату з дня 1. березня 1928. Ч. 4894/IV. в справі вписування до лекційних дневників науки гр. кат. релігії. Кураторія О. Ш. Л. у Львові під днем 24. квітня 1929. Ч. I. — 204/29 відповіла, як слідує: „Кураторія повідомляє, що нема перешкод, щоби предмет науки релігії гр. кат. уділений в язиці руським був вписуваннй в лекційнім дневнику в такім звуку, в яким в унятий в шкільних підручниках“.

Від Єпископского Ординаріату. — Станиславів, дня 24. мая 1929.

Ч. 4525/I. Розписанне на конкурс опорожнених парохій. Сим розписуються на конкурс слідуочі опорожені парохії.

1) Чернелиця; 2) Ключвинці; 3) Самолуски (поновно); 4) Суходіл; 5) Рошнів; 6) Росохач (дек. Жуківський); 7) Іванє над Дністром; 8) Лятач; 9) Волківці (Скальський деканат); 10) Братишів; 11) Іванків.

Подання належить вносити найдалше до 1. жовня, с. р. а до устного конкурсового іспиту зголоситися дня 10. жовтня с. р.

Від Єпископского Ординаріату. — Станиславів, дня 25. липня 1929.

Ч. 4528/I. Речинець подань о привія до тут. дух. семинарії. Бажаючі посвятитись священничому станови мають внести поданя до тут. Еп. Ординаріату, а до подань долучити:

1) метрику хрещення; 2) свідоцтво іспиту зрілости з наук гімназіальних; 3) свідоцтво моральности кандидата; 4) свідоцтво моральности його родичів. Залучивки під 3 і 4) має дотичний душпастир, зглядно декан сам виставити і прислати впрост до тут. Ординаріату.

Поданя належить вносити найдалше до 10. вересня с. р. а до іспиту явитись особисто дня 24. вересня с. р. Поручався ОО. Душпастирям кандидатів о тім повідомити.

Від Єпископского Ординаріату. — Станиславів, дня 25. липня 1929.

Ч. 2902/IV. Справа душпастирської опіки над гр. кат. сезоновими робітниками в Німеччині. Прихилиючися до просьби Німецького Харитативного Союзу в Берліні з дня 30. марта 1929. Ч. 24. в справі душпастирської опіки над тудієцезальними людьми, котрі працюють в Німеччині яко сезонови робітники, Єпископський Ординаріат отсим заряджує, щоби Всч. Уряди парохіяльні що року присилали сюда консигнацію тих своїх парохіян, котрі рішилися з настанем весни поїхати до Німеччини на роботу.

В консигнації належить виповнити в німецькій або українській мові отсі рубрики:

1. Імя і назвиско робітника (ці); 2. дата уродження вго(ві); 3. вго(ві) дати приналежности (громада, па'рохія, повіт, воевідство); 4. остатній адрес робітника(ці) перед

подорожю до Німеччини; 5. імя і назвиско єго(ві) родичів; 6. чи стану вільного чи женатий (замужна); 7. число єго(ві) дітей і їх вік; 8. чи діти забрані з ними до Німеччини, чи полишені у вітчизні? 9. адрес в Німеччині.

Що до рубрики 9. запримічаєся, що робітник (ця) вже у вітчизні знає, а іменно на основі заключеного контракту, де в Німеччині буде занятий (та).

Прислані консігнації Еписк. Ординаріят перешле до реченого Німецького Харитативного Союзу, а Той доставить їх українському гр. кат. душпастиреви в Берліні, тепер Світ. О. Др. Вергунови, для виконання раціонального душпастировання около своїх земляків.

Маючи під рукою консігнацію, душпастир той буде знати, де єго земляки-парохіяне находяться. Він може частійше в році їх відшукати і параліжувати акцію совітських агентів, котрі ріжними можливими і неможливими способами старатися будуть тих робітників під зглядом релігійно моральним погубити.

Бід Епископского Ординаріату. — Станиславів, дня 8. мая 1929.

Ч. 2819/IV. Справа звороту музейних збірок Ставропігії і Народного Дому. Завдяки заходом дир. Дра Іляріона Свенціцького радянські власти на Україні звернули музейні збірки Ставропігії і Народного Дому вивезені в 1915 р. до Ростова над Доном, але поставили умову, що ті музеї мусять стати власністю українського народу, а не сміють забрати москофіли. Колиж привезено збірки до Варшави, правительственні комісарі роблять заходи, щоби сі предмети віддано Ставропігії і Народному Дому. Обізнані з тою справою є тої думку, що ті предмети можуть занепаститися.

Запримічаєся, що велика частина репатріованих музейних цінностей се власність наших церков, які лишилися в Ставропігійським Музеї ще від вистави 1888 р. яко депозити тих церков.

Подаючи повисше до відома, поручаєся Всч. Урядом парохіяльним тих церков, котрі вислали на виставу в Старопігійськiм Музеї в р. 1888 свої деякі річи і мають на то дотичні посвідки або записки, упiмнутися у Ставропігії о зворот здепонованих там своїх експонатів.

Від Єпископского Ординаріату. — Станиславів, дня 8. мая 1929.

Ч. 3327/І. В справі ставлення богословів перед комісією поборовою. Міністерство Справ внутрішних зарядило в порозуміню з Міністерством Справ війскових, що питомці духовних Семінарий можуть ставитися до побору військового в місци де відбувають свої богословські студія, а не в місци свого округа, до котрого приналежать, однак під услівем, если на се дістануть позволене від повітової власти адміністраційної свого округа.

Для того повинен кождий богослов, що має ставитися перед поборовою комісією внести завчасу прошене до дотичного Староства заосмотрене в посвідку, що він є богословом, щоби єму було вільно ставитися перед Комісією поборовою, де він відбуває богословські студія т. в. в Станиславові.

Від Єпископского Ординаріату. — Станиславів, дня 14. мая 1929.

Ч 7265/VI. В справі уміщенє й охорони нівеляційних знаків (реперів) на церквах. Відозвою з дня 15. лютого 1928. Ч. VI/І. 5846 повідомило Міністерство Вір. і Просв. Єп. Консисторію, що Міністерство Публ. Робіт наміряє прикріпити більшу скількість нівеляційних знаків для переведеня підставової нівеляції.

З причини, що в богато случаях доведєся умістити знаки ті на церквах, дзвіницях, тому просить Міністерство о виданє для підчиненого Духовенства відповідних заряджень, щоби не ставило ніяких перешкод при уміщеню тих знаків та взяло їх в свою охорону.

При сім дає Міністерство Вір. й Просв. запевненє, що Міністерство Публ. Робіт прикаже по довершеню

того діла привести всі ушкодження стін до первісного стану.

Від Єпископської Консисторії. — Ставиславів, дня 23. цвітня 1929.

Ч. 3511/II. Відшуканє пропавшої Катарини Гуменяк замужної Балан. Уряд громадский в Лисци старім повідомляє, що в р. 1925 утікла з дому Катарина Гуменяк, замужна Балан, до тепер не вернула і місце її побуту невідоме. Поручаєся Всч. Духовенству зарядити відшуканє згаданої пропавшої жінчини в своїх парохіях і если она в котрій парохії перебуває повідомити про се Єп. Консисторію і ур. громадский в Лисци старім, почта Лисець, повіт Богородчани.

Від Єпископської Консисторії. — Станиславів, дня 14. мая 1929.

Ч. 1410/IV. Порученє катехизма до першого св. причастя. О. Лев Вань, катехит в Самборі, уклав: „Катехизм до першого святого причастя. Основні правди християнської віри для малих діточок“. Ціна одного примірника виносить 50 сот. Замовляти треба у автора під адресом: О. Лев Вань, катехит в Самборі.

Підручник той поручаєся Всч. Духовенству.

Від Єпископского Ординаріату. — Станиславів, дня 20. марта 1929.

Ч. 8083/VIIA. Податок на безженних священників. Деякі Уряди Скарбові дочисляли до податку доходowego священників безженних 20% підвишки, покликуючися на постанови арт, 26 уст. под., котрий предвиджує таку підвижку для осіб безженних.

На інтервенцію в сій справі зі сторони Властей Церковних дня 30. листопада 1928 р. п. Міністер Скарбу заявив, що постанови арт. 26 не відносяться до безженних священників а случай, в котрих урядники скарбові стягнули 20% підвишки від безженних священників належить подати до відома Міністерства Скарбу.

Про се повідомляється безженний клир.

Від. Єпископського Ординаріату. — Станиславів
дня 22. липня 1929.

Ч. 4301/IV. В справі святочних ферій. В порішенню відозви Єпископського Ординаріату з дня 20. марта 1929. Ч. 1226/IV. в справі святочних ферій Кураторія Львівського Шкільного Округа у Львові видала п. дн. 26. червня 1929. Ч. О. — 485/29 отсей „Обіжник: Вказ греко-католицьких свят, вичислених в тутейшім обіжнику з дня 15. листопада 1926. Ч. О. — 3194/26, уступ А. Па (Дн. Уряд. з р. 1926 стр. 511), доповняється двома позиціями, опущеними в реченім обіжнику через помилку: 21. листопада (св. Арх. Михаїла) і 19. грудня (св. Николая). П. О. Начальника Виділу (Др. М. Мендис)“.

Повисше подався до відома Всч. ОО. Катихитам і Душпастирям—Катихитам.

Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів,
дня 22. липня 1929.

Ч. 4039/IV. Справа будови дому для вдів і сиріт по священниках в Станиславові. Прихилиючися до просьби Комітету будови дому для вдів і сиріт по священниках в Станиславові з дня 7. червня 1929. Єпископський Ординаріат отсим заряджує, щоби Всч. Уряди парохіяльні прислали до канцелярії Єпископської Консисторії квесту, яку Брацтво церковне узбирає в церкві в дни 28. серпня 1929 т. в. в торжественний день Успенія Пр. Діви Марії, а канцелярія перешле тії квести реченому Комітетови на его ціль. — Є вказаним, щоби Всч. душпастирі перш поклали на тацу даток від себе на ту ціль.

Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів,
дня 22. червня 1929.

ХРОНІКА.

Іменованя. Ч. 3993/Ес. Впр. о. Пралат Фр. Щепкович і Всч. о. С. Лукач іменовані професорами при тут. богословськiм лицейу.

Ч. 250/І. о. Василь Комаринський, парох в Городенці, іменований Духовником Городеньского деканату.

Ч. 1955/І. о. Константин Білинський, парох Богородчан, іменований завідателем Богородчанського деканату.

Ч. 3578. о. Зиновій Кисілевський, парох Тулукова, містодеканом Коломийським.

Відзначеня. Ч. 250/І. о. Іван Лабач, парох в Олієві Королівській, отримав право уживати при реверенді пелерини і рукавків.

Ч. 2854/І. о. П. Городецький зрікся обов'язків Містодекана Богородчанського і Делегата до Пов. шкільної Ради в Богородчанах письмом з дня 2. квітня 1929.

Ч. 4012/І. Свячення єрейські отримали дня 2. червня 1929: 1) Йосиф Василина, 2) Евстахій Горін, 3) Михайло Єднак, 4) Михайло Климчук, 5) Ярослав Крвавич, 6) Григорій Кульматицький, 7) Ярослав, Орест Островський, 8) Михайло Рокіцький, 9) Василь Фроляк, 10) Ігнатій Харук, 11) Михайло Чміль, 12) Антін Швець.

Ч. 3736/І. Рішенням з дня 28. мая 1929. Мешканців новоповсталої громади Зофіївка прилучено до парохії Хоростків.

Інституції на парохії. Ч. 1545/І. о. Василь Грицей на Сороки, дек. Бучацького, 1. марта 1929.

Ч. 1546/І. о. Николай Семенюк на Переволоку 1. марта 1929. Приняті.

Ч. 1956/І. о. Николай Семенюк, прийнятий до зв'язи з клиром Станиславівської Епархії на основі грамоти відпустительної з АЕп. Львівської з дня 8. лютого 1929. Ч. 871/ІІ.

Ч. 3270/І. о. Юрій Бернат прийятий до звязи з клиром Стан. Епархії на основі грамоти відпустительної з АЕп. Львівської з дня. 19. квітня 1929. Ч. 3174/ІІ.

Ч. 3282/І. о. Михайло Дольний з АЕп. Львівської грамотою з дня 2. мая 1929.

Ч. 3838 І. о. Александер Мальчинський з АЕп. Львівської грамотою з дня 30. мая 1929.

Упокоїли ся. Ч. 1415. о. Ігнатий Щуровський, парох з Іванкова, 4. лютого 1929.

Ч. 1895. о. Лев Левицкий, парох в Печеніжині, 18. лютого 1929.

Ч. 1818. о. Йосиф Білинський, парох в Сквятині 17. лютого 1929.

Ч. 3050. о. Лев Струтинський, парох в Космачи, дек. Богородчанського 7. квітня 1929.

Ч. 3822. о. Николай Гелюх, емерит, бувший парох в Заболотіві 20. мая 1929.

Ч. 4829/І. о. Іоан Мокрицкий, парох в Порогах, дня 15. липня 1929.

Від Епископської Консисторії.

Станиславів, дня 29-го липня 1929 р.

о. Теодор Паливода
канцлер.

ВІСТНИК

СТАНИСЛАВІВСЬКОЇ ЕПАРХІЇ.

Ч. 2814/Л.

До

Всечесного Духовенства і Вірних Станиславівської Епархії.

Сим ділимося веселою вісткою, а іменно, що Його Святість Папа Пії XI. зволив іменувати Всесвітлішого О. Дра Йоана Лятишевского Крилошанина тут Епископскої Капітули Епископом титулярним в Ададеї а Суфраганом тутейшої Епархії. Рівнож подаємо до відома що рукоположенє в Епископство відбудеся дня 26. січня н. ст. 1930 р. в тут. катедральнім храмі. Ізза сеї нагоди поручаємо Всечесному Духовенству і Вірним, щоби в той так важний день горячі засилали молитви о щедрі ласки для Їх Преосвященства і в тій цілі заряджуємо, щоби всі священники в часі Літургії читаної чи співаної

долучили ще Службу „На всяке прошеніє“. О тім всім належить вірних повідомити в найблизшу неділю, зглядно свято, по отриманю нинішнього розпорядження.

Станиславів, дня 26. грудня 1929.

† Григорій
Єпископ.

Ч. 8215/IV. В справі річниці Коронації Св. Отця Папи Пія XI. Як всім відомо, дня 12. лютого припадає річниця Коронації св. Отця Папи Пія XI. Ізза сеї причини поручаєсь і заряджуєсь, щоби в той день в часі співаної Служби Божої виголосити проповідь на темат відповідний до сеї торжественної хвилі, а при кінці Служби Божої по молитві заамвонній при виставленю Найсв. Тайн відмовити 5 Отче наш і 5 Богородице за Святійшого Отця а відтак відспівати: „Тебе Бога хвалим“ і уділити торжественне благословене Найсв. Тайнами. Відтак: „Под Твою милость“ і закінчення Служби Божої.

Вірних належить засхотити, щоби приступали до Св. Тайн і жертвували св. Причастя за св. Отца.

Від Єпископского Ординаріяту. — Станиславів, дня 26. грудня 1929.

Ч. 8216/IV. В справі кивотів і вступу до Свята Святих. Сим подаєся до відома, що в тих церквах, де досі не справлено бальдахіму над кивотом, там забороняєся всяке виставленя Найсв. Тайн і суплікації. ОО. Декани мають донести, в котрих церквах досі ще не виконано зарядження в тій справі.

Рівнож приказуєся строго перестерігати вступу до Свята Святих всім непокликаним особам, як се було в своїм часі заряджено (Вістник з 1927 р. ч. I-III), як також перестерігати заряджене о почитаню Найсв. Евхаристії (Вістник з 1905 р. ч. VII).

Від Єпископского Ординаріяту. — Станиславів, дня 26. грудня 1929.

Ч. 8217/IV. В справі метаній перед Найсв. Тайнами. Поновно і рішучо приказуєсь, щоби так самі священники, як і вірні гідно і належно віддавали поклін перед Найсв. Тайнами. Деякі священники виходячи на Службу Божу і переходячи коло вел. олтаря заледви голову схилять. Ні! Належить низько схилитись тілом і так віддати поклін Найсв. Евхаристії. Вірних належить неуставно почувати і звертати їх увагу на почесть, яка належиться Найсв. Евхаристії.

Від Єпископского Ординаріату. — Станиславів, дня 30. грудня 1929.

Ч. 8218/IX. Справи рікрічно до виконання. Справи, які кожний парох, зглядно завідатель місцевий чи ехсигендо, ак також кожний самостійний експозит чи експонований сотрудник, має що року щильнувати і виконувати, в слідуєчі:

1) Що року переслати до Еп. Консистерії найдальше до кінця січня всі копії метрик з попередного року.

2) Таксамо як під 1) переслати звіт зі скрѣбон церковних.

3) Переслати квести а іменно: а) в день першої неділі посту на фонд милостині дієцезальної (М. Д.), б) в день празника св. Апостолів Петра і Павла на Петрів гріш, в) в день празника Непорочного Зачатя Пр. Д. Марії на катедрі в Станиславові. Наколиби хто найдальше до місяця по висше сказаних днях не прислав квести, або не оправдався в случаю неможливости, тоді тратить платню одного місяця на ціли висше сказані.

4) Кожного року на весні і в осени в часі орки має обійти межі парохіяльного поля і переконатися, чи хто не вправся в поле парохіяльне. В данім случаю має опстаратися, щоби авульзи були реституовані, хотяйби навіть судовою дорогою.

Від Єпископского Ординаріату. — Станиславів, дня 26. грудня 1929.

Ч. 8219/IV. В справі Католической преси. Як пекуча і як хосенна в справа католицької преси, не треба на се до-

казів. Хто зважить, як погубний вплив виконує згубна ліберальна і антирелігійна преса той мусить жахом перенятись, а zarazом мусить признати, що єдиним ликом і середником проти сего лячного спустошеня є католицька преса. З поміж всіх справ, які нас можуть обходити, то на першій місци стоїть католицька преса.

З тої причини горячо поручаєсь понизшу відозву Комітету в справі католицької преси з тим, щоби Всеч. Духовенство занялось щиро справою Комітетом порученою:

„Ваша Всечесносте. Між засобами, які в теперішніх часах може і мусить душпастир ужити в своїй праці над релігійним вихованем і освідомленем вірних, перше місце займає: добра католицька преса.

Преса нині се найбільша і наймогутнійша трибуна; а католицька преса се проповідниця, з котрої промовляє ся до мільонів вірних.

Ми є свідками, як нині страшну руїну впроваджує лиха, протирелігійна часопись і книжки. Большевики, соціялісти, радикали і всякого рода ліберальні струї тисячами розкидають свої видавництва, що неначе трійливі гази затроюють релігійні почуваня в душі нашого народа і витворюють в нашій Церкві всякого рода сектантів, відступників і атеїстів. Протиділати тому може лише добра преса.

Нині ми вже маємо нашу українську католицьку пресу. Ходить лише о се, щоби єї належито піддержати і поширити.

В тій цілі підписаний Комітет відносить ся до Вашої Всечесности з прошенем, своєю участію і працею підперти се велике апостольське діло.

Місяць січень буде місяцем української католицької преси.

Ваша Всечесність приготують відповідний реферат про значінє катол. преси.

Заохотять до предплати і уставлять відповідних людей, щоби ходили по селі і збирали предплату на поручені ними часописи.

По можности урядити в себе кольпортажу часописів і книжок.

Заложити парохіяльну бібліотеку.

Зробити принагідну збірку на нашу катол. пресу а гроші вислати до Преосвящ. Епц. Ординаріату в Станиславові.

Належить поручити слідуєчі часописи:

1) „Нова Зоря“ найбільша укр. часопись. Виходить 2 рази тижнево. Передплата вносить чвертьрічно 6 зол. Львів, вул. Кльоновича 8 II.

Lwów, Klonowicza 8/II.

2) „Правда“ ілюстрований тижневник для народа. Передплата вносить чвертьрічно 2.50 зол. Львів, вул. Кльоновича 8/II.

Lwów, Klonowicza 8/II.

3) „Бескид“ раз на два тижні, надає ся для околиць де є небезпека схизматичкої агітації. Чвертьрічно 1.50 зол. Львів, вул. Кльоновича 8/II.

Lwów, Klonowicza 8/II.

4) „Місіонар“ Місячник посвячений Апостольству Молитви. Жовква, Видавництво ОО. Василіян.

5) „Наш приятель“ Місячник для дітей річно - 2 зол. Львів, вул. Сикстуска 39 а.

Lwów, Sykstuska 39. а.

За Епарх. Комітет поширення Доброї преси.
В Станиславові, дня 15. грудня 1929 р.

О. Др. Іван Лятишевський
Голова.

Алексій Мельникович.

Заступник Голови.

О Др. Василь Кушнір.
Секретар.

Рівночасно розсилаєсь з Вістником випечатану проповідь о пресі як також чеки. Ціна примірника вносить найменше 50 грошів. Добровільним жертвам не вкладаєся границі.

Від Епископского Ординаріату. — Станиславів,
дня 17. грудня 1929.

8220/IX В справі запомог. Ввійшов звичай, що так священники як і вірні звертаються до Ординаріату о грошеву запомогу, немовби Ординаріят мав величезні грошеві суми до розпорядимости. За сей рік видалося до 250.000 зл. на ріжні ціли дієцезальні, як: на відбудови церквей і парохіяльних будинків; на семинар, бо дотація правительственна навіть в третій части не вистарчає; на запомогу нуждаючих священників; на захисти сиріт; на запомогу вдовам, знаходячимся в скрайнім убожестві; на удержанє персоналу канцелярійного Еп. Консисторії; вкінци на всякі інші привагідні ціли дієцезальні харитативні. На ті всі видатки йшли приходи з домів, куплених на фонд Дієцезальний, з винайму ерекц. поля і ощадности з дотації. Вкінци показався дефіцит на яких 73000 зл. з нарушеннем депозитів. Виробився у нас певний систем жебранини чи хапатні, а за те всякий брак ініціятиви одним словом безрадність. Ніхто не питає, звідки взяти грошей, а тільки жадає, щоби дати гроші. Дехто думає, що Епископ має гроші, бо купив Богородчани, але ніхто не питає за що куплені. Отже подаєсь до відома, що ті добра куплено за позичені гроші на грубі процента, а дотого ще Міністерство Земельних Реформ не дозволяє на інтабуляцію, а доперва в посліднім часі позволено на парцеляцію орного поля, через що Епископство понесло матеріальні страти. Впрочім куплені добра призначені суть на вивінованє Епископства, яке не має ніякого матеріального забезпеченя, але не на то, щоби всьо роздати. Тепер нема ніяких доходів, тільки жура, щоби сплатити довги.

З повиспих поданих причин подаєся до відома Всеч. Духовенства і вірних, що Еп. Ординаріят буде мусів обмежити запомоги, щоби мож покрити дефіцит, і тому най священники і вірні не докучують неустанними депутаціями, чи письменними прошеннями о запомогу. А що до нуждаючих священників, то Еп. Орд. хоче зарадити в той спосіб, що з декларованих 15 зл. на

вдови і сироти по священниках, а стяганих з місячно платні, буде стягатися тільки по 10 зл., а по 5 зл. на убогих священників, а крім сего також по 5 зл. з кож- дої навіть вакуючої парохії. До сего спонуканий є Еп. Ординаріят тому, бо з огляду на переведе- ну парцеляцію буде від 1. січня 1930 виплачувати повну платню навіть тим, котрі досі побирали тільки 70%, а деякі не побирали ніякої платні. З тих отже ошадностей була виплачувана запомога убогим свяще- никам. Колиж тепер не буде тих ошадностей, то або малиби устати всякі запомоги для священників, або на- лежить зарадити в спосіб висше поданий.

При сій нагоді приказуєсь не отягатись з парце- ляцією ерекц. ґрунтів, бо ходить о се, щоби мож вже раз з придбаного капіталу устійнити його призначенє, а крім сего щоби уникнути примусову парцеляцію.

Від Епископського Ординаріату. — Станиславів дня 27. грудня 1929.

Ч. 7162/VII. В справі винайму ерекціонального поля в опорожнених парохіях. Сим подаєся до відома Всеч. Урядам деканальним слідуєчі норми, яких треба придержуватися при винаймі ерекціонального поля в опорожнених парохіях:

1) Контракт потвердить ся тій стороні, яка офе- рує найвисшу ціну.

2) Де є місцевий завідатель полишає ся йому го- род даром, без плачення чиншу, однак найвисше оден морг. Якщо город є більший, належить надвижку ви- наймити. Якщо завідатель доїзджає, належить цілий го- род винаймити, а за доїзд власними кіньми полишити завідателеви два морги поля.

3. Податок ґрунтовий буде оплачувати сам Еп. Ординаріят і се треба взяти під увагу при усталеню ціни винайму. Мастковий податок платить ерекція.

4) Виключну ціну установить о. Декан по своїй совісті відповідно до місцевих обставин.

5) Де поле винаймлено на довший протяг чим на оден рік, там ліцитації не треба переводити, а тільки побрати першу рату на біжучий рік.

В парохіях поле призначене на парцеляцію не винаймався.

6) Поручаєся о: Деканови, під його особистою відвічальністю, виразно поучити беручих поле в наєм, що винайм доконаний через о. Декана не є ще дефінітивний, що потребує вще потвердження з боку Еп. Ординаріяту та що Еп. Ординаріят може оферту відкинути без подання причин.

7) Чинш найму належить платити в той спосіб, що в дни ліцитації винаймаюча сторона має зложити тит. кавції 10⁰/₀ ціни найму, в дни підписаня контракту половину ціни річного чиншу, а другу рату дня 30. жовтня.

8) Час винайму усталуєся від січня до кінця грудня.

Остемпльованє одного примірника контракту (другий як відпис остає неостемпльований) належить до сторони беручої поле в наєм.

Про вислід ліцитації належить сейчас донести до Еп. Ординаріяту, почім виплеся контракти до виповнення. Якщо належить до ерекції ліс, не треба его винайма-ти, а поручити місцевому священикови, щоби дбав про его ненарушимість.

Акцію найму належить повести так скоро, щоби в половині марта сторона мала затверджений контракт.

В кінци зазначуєся, що ремуверацію за труд при винаймі поля, у висоті 2⁰/₀ від квоти річного чиншу стягнуть собі о. Декани аж: при висилці решти річного чиншу. Се заряджує ся з тої причини, що ОО. Декани стягали собі вї з гори, а дальшими чиншовими ратами зовсім неінтересувалися, внаслідок чого повстали досить значні залеглости.

Хтоби з винаймуючих уплатив весь чинш з гори тоді належить йому дати опуст 12⁰/₀ від квоти за винайм поле. Перестерігаєся священників рефлектуючих на винайм ерекц. поля щоби не ставили ніяких явних чи укритих перепон в переведеню ліцитації. Священники рефлектуючі на винайм поля з вільної руки без ліцитації най сейчас внесуть подане на руки свого Уряду деканального з своїми офертами, однак можливими до прийнятя.

Що до винайму поля вдовам по священниках, то Еп. Ординаріят руководячись милосердем, оставляв їм ерекц. поля до ужитку даром з тим, щоби самі платили податкі ґрунтові. Тимчасом деякі з них, не тільки уживали поля безплатно, але ще й податків не платили, а навіть о тім в своїм часі не повідомили тут. Ординаріят. Дперва по часі показалася велика сума, яку мусить Еп. Ординаріят заплатити. З тої причини поручаєся Урядам деканальним, щоби в данім случаю від кожної вдови побирали кавцію в висоті 25 амер. дсярів, котрі будуть звернені наколи покажеся, що податки уплачені.

Від Єпископського Ординаріату. — Ставиславів, дня 30 грудня 1929.

Ч. 6424/VIIA. В справі прагчльпого вплачування податків від ерекціональних ґрунтів. Значна часть парохіального Духовенства не вплачує правильно податків від ерекціональних ґрунтів. Причиною сього є в псушій мірі незавидне матеріальне положеня, в якому опинилось наше Духовенство по війні. Однак се не може оправдувати такого поступованя дотичних священників. Ми всі повинні з християнською мужвістю глядіти в очи твердій дійсности. Інакше ще дальше псуємо справу.

Від податкових залеглостей стягає опісля влада високі відсотки проволоки. По смерті священника, виринає велике замішанє в податкових справах. Влада підносить часто претенсії — не входимо в те, слушно, чи неслушно — до наслідника, який нераз тяжко покутує

501) postanawia, że duchowni i ich majątek oraz majątek osób prawnych, kościelnych i zakonnych podlegać będą opodatkowaniu narówni z osobami i majątkiem obywateli Rzeczypospolitej oraz osób prawnych świeckich, z wyjątkiem wszakże budynków poświęconych służbie bożej, seminarjów duchownych, domów przygotowawczych dla zakonników i zakonnice, składających służby ubóstwa, oraz dóbr i praw majątkowych, których dochody są przeznaczone na cele kultu religijnego i nie przyczyniają się do dochodów osobistych beneficjarjuszów. Pomieszczenia Biskupów i Duchowieństwa parafjalnego oraz ich lokale urzędowe, będą traktowane przez Skarb Państwa narówni z pomieszczeniami urzędowymi funkcyjnarjuszów i lokalami instytucyj państwowych.

Z szeregu skarg, wnoszonych do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych przez duchowieństwo rzymsko-katolickie, wynika, iż niektóre związki komunalne przytoczone wyżej postanowienia art. XV. Konkordatu rozumieją w ten sposób, że daje on podstawę do opodatkowania majątku duchowieństwa rzym-kat. oraz majątku kościelnych osób prawnych w szerszym rozmiarze, aniżeli nato pozwalają dotychczasowe odnośne ustawy podatkowe.

W związku z powyższem Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu wyjaśnia, że Konkordat, regulujący wzajemny stosunek kościoła rzymsko-katolickiego i Rzeczypospolitej Polskiej, stworzył wprawdzie podstawy do zmian w dziedzinie opodatkowania duchowieństwa rzymsko-katolickiego i osób prawnych tegoż kościoła i na tej podstawie mogą być przez Ciąła Ustawodawcze wprowadzone odpowiednie zmiany w poszczególnych ustawach podatkowych że jednakże art. XV. Konkordatu, sam przez się, nie daje podstawy do wprowadzenia jakiegokolwiek podatku przez związki komunalne lub zmiany zasad i wysokości wymiaru obowiązujących obecnie podatków. O ile zatem duchowieństwo rzymsko-katolickie względnie osoby prawne kościoła rzymsko-katolickiego oraz ich majątek w myśl obecnie obowiązujących ustaw podatkowych, korzystają ze zwolnień lub ulg podatkowych, to zwolnienia te i ulgi pozostają w mocy tak długo, póki dotyczą-

це ustawy podatkowe nie zostaną w tym względzie odpowiednio zmienione.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych nadmienią przytem, że zmiany, do których dokonania daje podstawę art. XV. Konkordatu, nie zostały przeprowadzone dotychczas dlatego, iż sprawa ta wiąże się ze sprawą uregulowania stosunku Państwa do innych wyznań, których własność korzysta również ze zwolnień podatkowych: przed uregulowaniem więc stosunku Państwa do innych wyznań, sprawa niniejsza nie może być załatwiona, gdyż nie można postawić kościoła rzym.-kat. w położeniu gorszem, niż są inne wyznania w Polsce.

O powyższem zechcą P. P. Wojewodowie powiadomić zarządy wszystkich związków komunalnych na obszarze podległych im Województw.

Za Dyrektora departamentu
Windakiewicz. Naczelnik Wydziału.

Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів
дня 9. грудня 1929.

Ч. 5423/VI. В справі плянів та кошторисів внутрішнього уладження й мальованя церков. Взивався під особистою відповідальністю председателів церковних Комітетів, щоби так при нових будовах, як також перебудовах, відновленнях та прикрашеннях церков придержувалися отсех постанов:

1) Пляни в трьох примірниках wraz з кошторисами має переслати председатель церковного комітету до перегляду й одобреня до Єп. Консистерії.

З пересланих сюда плянів будівництва, свицества й мальовила лишиться один комплект в Архіві Єп. Консистерії, для кождохасової провірки і орієнтації, як також для перегляду, пояснення потребуючим в данім випадку даної галузи запотребованя, що буде носити назву: „Архів будови церков і церковних прикрас“. Другий комплект лишався в дотичній місцевій церкві щоби має Комітет в данім случаю підставу до контролю

що, як, коли зістало все викінчене. А третій комплет одержув майстер, знаючий, що в таким разі й як має виконати.

Повисше заряджене буде мати також й сю додатну сторону, що кожда робота буде основно обдумана, обчислена причиниться до емуляції поміж тиме, що старатися будуть о виконане дотичної роботи, до втвореня артизму між виконавцями робіт і т. п.

Предсідателі тих церковних комітетів, що наміряють перевести одну із висше названих робіт, обов'язані виконати приказані зарядження й надіслати пляни до Еп. Консисторії.

Від Еп. Ординаріату. — Станиславів, дня 12. грудня 1929.

Ч. 5511/VIIA. Справа інвентаризації предметів церковних в дієцезії. Звертався увагу Всч. Клиру, що інвентаризація всіх річий церковних, отже і предметів, що мають вартість артистичну, належить до Еп. Ординаріату, котрий її переводить через Уряди Деканальні.

І тому якщоби в парохії явився хтонебудь, чи то приватний чоловік, чи делегат властей Консерваторських і хотів переводити в церкві інвентаризацію, мусить вказати ся дозволенем зі сторони Еп. Ординаріату. В противнім разі належить ему зборонити вступу до церкви, а тим більше не вільно видавати річи церковні без дозволу Еп. Ординаріату.

Від Епископського Ординаріату. — Станиславів, дня 9. грудня 1929.

Ч. 8023/V. Справа перехованя памяток нашої культури. Підчас свігової війни впало жертвою огню і грабіжи багато памяток нашої культури, а передовсім творів мистецтва як: старі книги, рукописи, церковні образи та різьби. Чимало взагалі цінних старинностей

перейшло поза межі нашого краю, в чужізбірки, а ще більше їх число улягло знищеню іза браку належитого приміщення і відповідної консервації. Мабуть злишнім в згадувати, як велику, безповоротну втрату понесла через те наша наука і взагалі наші культурні змаганя.

Щоби на будуче охоронити осталі пам'ятки нашої минувшости від загибелі, Єпископський Ординаріят отсим поручав Всч. Отцям Настоятелям парохій, щоби провірили в церковних захристіях, на стрихах піддашах та дзвінницях, чи находяться там того рода предмети, як: рукописні та друковані книги, історичні документи, писані кантички, пісенники, старі ікони, різьби, вжиті церковні ризи, утвар зі скла, металю і т. п. В данім случаю належить подбати за се, щоби ті предмети, хотяб навіть дуже ушкоджені, були вписані до церковного інвентара, а відтак відповідно переховані та по можности забезпечені перед дальшим знищенем.

Предмети, які надаються до музеальних цілій, особливо такі, що задля браку відповідного приміщення в наражені на дальше ушкодження, або вимагають спеціального законсервованя належить передати до перехованя Ректоратови тут. Духовної Семинарії, де в визначений на сю ціль окремий льокаль, зглядно донести про такі предмети з заподанем короткого опису та їх історії. Іншим особам ті предмети можуть бути видані тільки тоді, коли ті особи викажуться спеціальним письменним дозволом тут. дівцезальної Влади.

Кромі того належить звернути увагу також на того рода річи находячіся в приватнім посіданю парохіян в братських та иньших архівах. Посідачів тих предметів належить освідомити про значіне таких памяток та конечність старанного їх збереження.

Вкінці належить доносити про важнійші, принадні археологічні нахідки, як: викопувані підчас пільних та иньших робіт крем'яні топірці, клевці, стрілки сокирки та прикраси з желіза, бронзу, міді, глиняні посудини, монети, кости передпотопових звірів і т. и. В кождім випадку належить подбати, щоби такі предмети не

затрапилися, та були віддані, евентуально за винагородою, для музеальних цілей та до властивих рук.

З письмами в тій справі належить звертатися до Ректорату тут. Духовної Семинарії.

Від Єпископського Ординаріату в Станиславові дня 25. грудня 1929.

Ч. 1924/с. В справі прошень о диспензи від перепон супружих. Мимо вичерпуючих оголошених в Вістнику інструкцій в справі прошень о диспензи від перепон супружих многи душпастирі не придержуються їх. Видно, що не всі душпастирі читають Вістник. Тому пригадується слідуєчі зарядженя в повисшій справі. Заряджене оголошене в Вістнику з р. 1924. Ч. X-XII стор. 42 Ч. 895/с. де поручено душпастирам, аби сторонам желакчим побиратися в I р. степені повиноватства або в II р. ст. сродства відраджували і відмовляли помочи в прошеві о такі диспензи навіть если заходить важна канонічна причина головно обезславляюча. При тім зауважується, що многи душпастирі розуміють мильно повисше заряджене, бо думають, що в прошеню не вільно наводити причин обезславляючих немовби Еп. Орд. наказав такі причини наводити. Таким душпастирам пригадується заряджене поміщене в Вістнику з. 1928 р. Ч. I-III стор. 26 Ч. 1355/с, де сказано, що замовчане правдивої причини називається *subreptio* і робить диспензу неважною. Отже існуючу причину обезславляючу треба видати, не вільно її замовчати, бо диспенза буде неважна. Еп. Орд. звертав лише увагу, що мимо існуючої причини обезславляючої душпастир має сторонам спорідненим відраджувати вінчання особливо коли они в повиноваті в I. р. ст. л. б. або сродні в II р. ст. л. б.

Рівнож пригадується заряджене оголошене в Вістнику з р. 1927 Ч. IX-XII стор. 51 Ч. 554/с, яким відкликано заказ вінчати в неділі і свята як також заряджене поміщене в Вістнику з р. 1927 Ч. IV-VIII стор. 35

Ч. 372/с, силою котрого до прошеня о диспензу від нелітності не треба долучати формальної метрики уродженя ані свідоцтва лікарського хиба в сумніві що до умового і фізичного розвитку нелітної особи. Поручався Всч. ОО. душпастирам точно придержуватися повисших заряджень.

Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів, дня 27. грудня 1929.

Ч. 8221/IV. Збірка на будову нової церкви в Ворохті. В Ворохті, в кліматичній місцевості, де зїжджаються гості з цілої Польщі стоїть маленька деревяна церковця, яка своїм уємним видом дуже немило вражує і видає непохлибне свідоцтво о нашій дбайливості о красу Храму Божого. Вкінці вірні тамошної місцевості повзяли сильне постановленя вибудувати гарну церкву без конкуренції. Многі з них не щадили великих жертв. — Церква вже вибудована, тільки не стало грошей на покритя даху. — Тому на прошеня тамошного душпастира і будівляного комітету Єпископский Ординаріат поручає горячо ту справу жертволюбивости Всеч. Духовенства і вірних. В тій ціли належить оголосити в кожній церкві збірку, котру відтак належить переслати до тут. Єп. Ординаріату, а звідси вишлеса до Ворохти на руки тамошного душпастира.

Від Єпископського Ординаріату. — Станиславів, 10. грудня 1929.

Ч. 6647/IV. Справа образів св. свцм. Йосафата. Ігуменат ОО. Василіян в Перемишли предложив сюда п. дн. 18/X. с. р. просьбу о поміщеня у Вістнику Стан. Епархії отсеї відозви:

„Образи св. свцм. Йосафата“. Щоби поширити культ св. Йосафата між нашим народом, видали перемиські ОО. Василіяни з нагоди тристалітньої річниці Його смерти

гарні, кольорові образи. Ті образи розіслано по всіх церквах Галичини, так що нині відай нема церкви, де не булоби образу св. Йосафата. На жаль однак по приватних хатах між нашими вірними того образу майже нема. Всечесні Отці читали в пресі як пр. Чехи дбають про культ св. Вячеслава, а Поляки про культ бл. Боболі. Від них учитися нам, як маємо собі дорожити своїм святим, якого нам дало Боже Провидіння. Тому то ми повинні подбати, щоби принайменше образ того нашого святого був у нашій хаті. Тепер, коли-то по наших церквах будуть відправлятися набоженства в честь св. Йосафата, є найліпша нагода заохотити вірних, щоби собі спровадили ті так гарні образи.

Самі люди не будуть уміти до того забратися. Треба, щоби Всеч. Отці самі тим зайнялися. Найліпше — Замовити образи впрост від ОО. Василіян (Перемишль-Засянне) по 3 зол. за один образ. Принагідно просится Всеч. Отців, щоби переглянули свої книги, чи вже врівняли довг за образи отримані в 1925 р., бо, як зачуваємо, много образів іще до нині не заплачено."

Подаючи сю відозву до відома, Еписк. Ординаріят отсим поручає, щоби всеч. Отці після неї радо поступили, то єсть своїх парохіян до закупна образів св. Йосафата заохотили, а передусім, щоби залягаючи з запластою за доставлені їм образи в р. 1925. а є таких поважне число — єї чим скорше уплатили.

Від Епископского Ординаріату — Станиславів, дня 11. падолиста 1929.

Ч. 5993/VII. В справі реконструкції метрикальних книг. Міністерство Внутрішних Справ бажаючи розслідувати розміри знищення метрикальних книг, знищених в часі світової війни і кошти їх евентуальної реконструкції поручило Урядови Воввідському Станиславівському рескриптом з дня 31. липня 1929 р. ч. А. С. 6643/2 порозумітись в тій справі з Еп. Конс.

В цілі уділення Урядови Вовідському відповідних пояснень поручається найдалше до 15 днів по одержанню сього числа Еп. Вістника подати Еп. Ковсистерії до відомости розміри знищення метрикальних книг в часі світової війни в тамошній парохії.

Притім зазначається, що відповісти на сей обіжник обовязані всі ОО. Настоятелі парохій навіть тих, де метрикальні книги вийшли ціло з воєнного лихоліття. Відповідь належить слати через дотичний уряд деканальний.

Від Єпископського Ординаріату. — Ставиславів, дня 24 вересня 1929.

Ч. 5203/IV. Справа усталеня годин для неетатових учителів релігії. Кураторія Львівського Шкільного Округа рескриптом з дня 31. липня 1929. Ч. I. 5424/29. на п. відозву Еписк. Ординаріату з дня 21/XII 1928. Ч. 6773/IV в справі усталеня годин релігії для душпастирів катихитів відповіла, як слідує:

„Відповідаючи на повисше письмо, Кураторія повідомляє, що видала Раді Шкільній Повітовій в Надвірній поручеве стосованя в будучности постанов тутейшого обіжника з дня 7. мая 1925 р. Ч. 24557/I. О. С. в справі перестеріганя через душпастирів годин визначених на науку релігії в лекційних пляхах.

За Начальника Виділу

Ст. Кокуревич

Радник Кураторії“

Повисше подався Всеч. ОО. Душпастирам-катихитам до відома з заміткою, що обіжник Кураторії з дня 7/V. 1925 р. ч. 24557/I. О. С. є напечатаний у Вістнику Стан. Епархії. (Рік 1925. ч. V-VIII. стр. 32).

Від Єпископського Ординаріату. — В Станиславові, дня 21. серпня 1929.

Ч. 5192/I. В справі заміни парохії в Долині Товмацького деканату за иншу парохію. О. Володимир Коро-

Зміст річника 1929. року.

Число	Предмет	Сторона
	Ч. I. - III.	
1/Орд. 1325/4	Справи рікрічно до виконання Зарядження в часі великого по- сту 1929 р.	1 2
2/Орд. 1326/7а	Розписанє на конкурс посади Архіпресвитера і одного Крило- шанина при тут. Капітулі.	2
1327/7а	Справа конкратів купна прода- дажи ерекц. ґрунтів.	3
7426/4	Справа податків ґрунтових від проданих ерекц. ґрунтів.	3
8425/4	Справа обовязучого числа годин науки релігії в школах.	3
6498/III	Порученє книжочки п. з. „У не- видимій сіті“	6
6649/IX	Справа плачення асекураційних премій	6
816/4	В справі „Петрового Гроша“ зіб- раного в Станиславівській діє- цезії	6
495/4	Порученє інжинера п. Ілька По- повича яко землеміра	7
645/4	В справі о. А. Пелипенка	7
	Заборона священникам курити перед Службою Божою і св. Причастем	8
	Хроніка	8
	Ч. IV - IX.	
	Вспільне посланіє гр. кат. Епис-	

Число	Предмет	Сторона
	копату з нагоди п'ятдесятьліт- ного Ювілею Святїшого Отця Щія ХІ.	1
	Подяка Їх Ексцененції Кир Гри- горія Всеч. Духовенству і Вір- ним за зложені желаня з на- годи 25-літнього Ювілею Їх свя- щенства	12
2792/І	В справі креованя душпастирских посад	13
3656/ІІ	Уживанє мясних страв в торже- стенні свята	14
1677/ІХ	Подяка за „Петрів Гріш“	14
4524/4	Справа вписуваня до лекційних дневників науки гр. кат. релігії	15
4525/І	Розписанє на конкурс опорожне- них парохій	15
4528/І	Речинець подань о прийнятє до тут. дух. семинарії	16
2902/4	Справа душпастирскої опіки над гр. кат. сезоновими робітника- ми в Німеччині	16
2819/4	Справа звороту музейних збірок Ставропігії і Народного Дому	17
3327/1	В справі ставленя ся богословів перед комісією поборовою	18
7265/6	В справі уміщеня й охорони ні- веляційних знаків (реперів) на церквах	18
3511/ІІ	Відшуканє пропавшої Катарини Гуменяк замужної Балан	19
1410/4	Порученє катихизма до першого св. причастя	19

Число	Предмет	Сторона
8083/7a	Податок на безженних священників	19
4301/4	В справі святочних ферій	20
4039/4	Справа будови дому для вдів і сиріт по священниках в Станиславові	20
	Хроніка	21
<u>Ч. X - XII.</u>		
2814/I	Номінація о. Дра Йоана Лятишевского Епископ. Суфраганом	25
8215/4	В справі річниці Коронації Св. Отця Пія XI.	26
8216/4	В справі кивотів і вступу до Святая Святих	26
8217/4	В справі метаній перед Найсв. Тайнами	27
8218/4	Справи рікріро до виконання	27
8219/4	В справі катол. преси	27
8220/IX	В справі заимог	30
6424/7a	В справі винайму ерекціонального поля в опорожнених парохіях	31
7162/7a	В справі правильного вилачування податків від ерекціональних ґрунтів	33
6500/7a	Справа податку дорогового від ерекц. ґрунтів і маєтків правних осіб церковних і законних	34
5423/6	В справі плянів та кошторисів внутрішнього уладження і мальовання церков	37
5511/7a	Справа інвентаризації предметів церковних в дієцезії	38

Число	Предмет	Сторона
8023/4	Справа переховання пам'яток нашої культури	38
1924/С	Справа прошевь о диспензи від перепон супружих	40
8221/4	Збірка на будову нової церкви в Ворохті	41
6647/4	Справа образів св. свщм. Йосафата	
5993/7	В справі реконструкції метрикальних книг	42
5203/4	Справа усталення годин для ветеранових учителів релігії.	43
5192/І	В справі заміни парохії в Долині дек. Товмацького	43
7289/4	Порученє книжочки: „Найвищий Пастирський Уряд в Христовій Церкві“	44
6732/ІХ	Подяка за „Петрів Гріш“	44
6784/І	В справі прилученя присілка Залуче - Дворець до Залуча н/Черемошем	45
	Хроніка	45